

• FØROYA • SOCIAL-DEMOKRAT

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRÓÐURSKAPUR

Nr. 43.

Lýsingaprisur fyri petitreglu: 30 øyr. á forsiðuni, 20 øyr. á 3. og 4. síðu. Við størri lýsingum fæst avsláttur í prísinum.

Leygardagin 23. oktober 1937.

Kostar kr. 150 fjórðingsárið + Porto. Blaðið verður bílagt á posthúsinum, brævasvarstøðum og skrivstovuni. Telf. 143.

11. árg.

Ministeriets Svar paa Lagtingets Indtægtsforslag: En principiel Ændring i Planøkonomien?

Der tilbydes Kommunerne en Lettelse paa ca. 68000 Kr. samt et aarligt Tilskud paa 37000 Kr. til Indførelse af Invalidere.

Det færøske Socialdemokrati paaskønner den betydelige Hjælp til Lindring af de daarlige sociale Forhold, som indebæres i Ministeriets Svarskrivelse, men samtidig kan Partiet ikke tænke sig Muligheden af Ministeriets Fastholdelse af det indtagne Standpunkt vedrørende Indtægtsforslagene, et Standpunkt, der bryder med Praksis, og som uvægerligt maa medføre Stagnation og Svækkelse af det færøske Initiativ -

men Ministeriet foreslaar ogsaa Forhandling.

Generalnævneren for vor økonomiske Politik med Hensyn til Statens og Lagtingets Opgaver har været, at vi fra Staten erholde den paakrævede Støtte til Løsning af de Opgaver, som man fra færøsk Side ikke er i Stand til at løse selv med ubegrænset Adgang for Lagtinget til Udnyttelse af Indtægtsmulighederne paa Færøerne, som Staten ikke har gjort Brug af eller ved Forhandling kan afse, og hvis Udnyttelse ikke paalægger Befolkningen i den øvrige Del af Kongeriget Byrder.

Adskillige Gange gennem mange Aar og sidst ved Indgaelse af Finansplansaftalerne er man fra dansk Side gaaet ind for denne Tanke, dette Princip, uden Tvivl det eneste rigtige, økonomisk som psykologisk betragtet. En eventuel Kursændring her vil derfor komme uventet for de allerfleste Færinger.

Forholdene paa Færøerne har meget tilbage at ønske. Det kan ikke nægtes, at vi staa langt tilbage i Sammenligning med, hvad der er Tilfælde i vore Nabolande. Det maa derfor fornuftigvis i allerhøjeste Grad være sundt, rigtigt og paakrævet, at man fra Statens saa vel som fra Færøernes, Lagtingets, Side anstrænger sig ekstraordinært meget for at opbæjle det forsmøgte, kulturelt som materielt, til Lands som til Vands.

Det færøske Socialdemokrati har derfor i Henhold til dette

Grundprincip sat Kampen for flere og flere Indtægter til Lagtinget i Forgrunden i sin politiske Kampagne.

Man noterede sig dog det som en Sejr for Socialdemokratiets økonomiske Politik, da de andre Partier — med Undtagelse af Vinnulokken, der har vist en gold Negativitet i sit Lagtingsarbejde — i den ordinære Lagtingssamling 1936 gik med til at stemme for nogle af de af os fremsatte Indtægtsforslag.

Naar nu Ministeriet imidlertid ikke mener at kunne gaa med til at fremsætte disse Forslag til Rigsdagens Vedtagelse, maa vi sige, at vi ikke er i Stand til at forstaa Motiverne for dette Standpunkt.

Man mener derfor at have Grund til at antage, at det af Ministeriet indtagne Standpunkt maa bero paa en eller anden nylig indtruffen Omstændighed, som vi i Dag ikke er i Stand til nærmere at paavise, men som sikkert ved en Forhandling vil kunne bortelimineres saaledes, at man uden Tvivl kan komme til en Forstaelse.

Det færøske Socialdemokrati maa derfor kræve, at den af Ministeriet ventilerede Forhandling maa komme hurtigst muligt i Stand, saa disse for Færøerne saa betydningsfulde Indtægtsforslag maa nyde Fremme med den mindst mulige Forsinkelse.

Men samtidig som vi maa udtale vor Beklagelse over Mini-

steriets Standpunkt til Indtægtsforslagene undlader vi ikke her at udtrykke vor Tak og fulde Paaskønnelse af Ministeriets Forstaaelse af Kommunernes oplyvede Stilling vedrørende Opfyldelsen af deres sociale Forpligtelser.

Man har saaledes fra Ministeriets Side bragt i Forslag, at Staten:

forhøjer sit Bidrag til Aldersrenten med Kr. 39750,

yder Kommunerne ca. Kr. 28000 til Betaling til Sygekasserne,

samt betaler 75 pCt. af Udgifterne ved Indførelse af en Invalidere for Færøerne, hvilke Udgifter kalkuleres til 50.000 Kr.

Der er saaledes ifølge foranstaaende Talen om et ekstraordinært Bidrag fra Staten paa over 100.000 Kr aarlig.

Niels Jespersen,
eigari og skipari av
„Silverspray“.

Havið tað gevur og tekur. — Hvussu mong sorgartíðindi hava ikki snúgvið seg inn í ymisk føroysk heim og har sett síni álvarsmiklu spor vegna tað, havið hevur tikið.

Nú hevur tað aftur tikið, og hesa ferð var tað Niels Jespersen úr Høvi, ið sló út av „Silverspray“ hin 15. í h. m. á heimferðini frá Íslandi til Føroya.

Vit, sum kendu „Niels oman úr Lon“ frá barni av og hava verið saman við honum á skipi, vita, hvat sjáldan maður hann var. Óivað vildi hann drívið tað vítt, um ikki lívstráðurin nú so knappliga bleiv kvettur.

Eina tíð var hann við trolara, tá ætlan hans var at ganga ta leiðina; í fjór var hann skipari á „Silversprays“ til saltfiskaveiðu, men háltsaði hann so um og gekk snurraváðsleiðina, tí hann sá sum ein ungur og evnaríkur maður, at tað vóru stórir chanceir hjá Føroyingum í hesi drift; men deyðin stóðgæði honum. Soleiðis er, okkara bestu sjómenn verða ofta tiknir burtur á hendan hátt. Í vár, tá hann við „Silversprays“ lá og dreiv í ódnini, ið fór um Atlantsliv, tá væntaðu vit ikki at síggja hann aftur, men nú, undarligt er tað, nú skuldi hann fara; hansara tíð var at enda, og hann fór í sínum virki, í bardaga við hitt

Prima Oregon Pine Dæksplanker

haves paa Lager.

Vi anbefaler os ligeledes med alt i Trælast og Bygningsartikler.

A/S. Balslev & CO.

Telf. 20 og 237
Trælastafd. 194.

Havnar Handverksmeistarafelag

byrjar hin tekniska skúlan aftur tann 1. november komandi átti á Navigatiónsskúlanum.

Teir, ið ætla sær at søkja skúlan, vendi sær til

Z. Sørensen,
telefon 289.

Kristelig Forening for Indre Mission paa Færøerne

holder, vil Gud, Aarsmøde i Fuglefjord i Dagene 4—7 November.

Paa Samfundsraadets Vegne
P. Bang Jensen.

ódnarmikla hav, hann stóð sum ein helja við stýrisvølinum í hond, til havið hitt máttmikla tók hann.

Bert 28 ára gamalur var hann, og tó so ungur av aldri ein av okkara allarbestu sjómönnum, ið aldri lívdi sær innan skipabórð, hvørki í ódn ella logn, hansara var altíð at vera á odda, tá vandi var á ferð, ein sjáldan

raskur sjómaður, óttaleysur og skilagóður, ein maður, ið lífast kundi á, ein trúgvur vinur av øllum forum.

Tað er tungt fyri tey avvarandi at hava fingið hesi sorgartíðindi, og eina svárast má tað vera fyri foreldur og gentu.

Fríður yvir minni hansara!

J. Leivsgarð.

Nøkur orð til harra L. S.

Orðaskiftið okkara millum um trolaramálið á Tvøroyri er nú komið út um markið, fyri síðligar menn, — tað, tygum í „Dimmu.“ fyri leygardagin hin 16. oktober í ár fara fram, er persónligt brigið og einki annað. Tygum skriva um menn, sum dáma væl at seta nøsina í teim óviðkomandi viðurskifti o. s. fr. Men hvør av okkum — tygum ella eg — byrjaði at skriva um stórar lónir? Í fall tygum hava gloymt tað, so má eg minna

tygum á, at tað ikki var Danbjørg, tað vóru tygum sjálvur, harra L. S. — Hvør okkara er tað so, sum »er saa flink til at stille et Spejl foran sig, saa han for en Gangs Skyld fik Lejlighed til at studere sin egen Figur i fuld Størrelse? og hvør er tað so, sum »har grimme Manerer og er i Sandhed en underlig Mand«?

Ja, tað kunna tygum nú sjávar rokna út — øll onnur eru langt síðan liðug við hetta roknistykkið.

J. H. Danbjørg.